

HAJDÚSZOBOSZLÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK GAZDASÁGI PROGRAMJA 2019-2024

Készítette:
MEGAKOM Tanácsadó Iroda

Megbízó:
Hajdúszoboszló Város Önkormányzata

Dátum: 2020. március 16.

TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETÉS	3
2	ÖSSZEFOGLALÓ HELYZETKÉP.....	5
3	TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI POLITIKA – CÉLRENDSZER.....	8
3.1	A gazdasági szerkezet diverzifikálása	9
3.2	A városi környezet fenntartható fejlesztése	10
3.3	Aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer, vonzó városi image kialakítása	10
3.4	A közszolgáltatások hatékony működésének biztosítása	11
4	ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK – FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK	12
4.1	Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés	12
4.1.1	Helyzetkép, főbb mutatók	12
4.1.2	Tervezett fejlesztések	13
4.2	Befektetésösztönzés, városmarketing	14
4.2.1	Helyzetkép, főbb mutatók	14
4.2.2	Tervezett fejlesztések	15
4.3	Közszolgáltatások	16
4.3.1	Helyzetkép, főbb mutatók	16
4.3.2	Tervezett fejlesztések	17
4.4	Épített környezet és ingatlangazdálkodás	18
4.4.1	Helyzetkép, főbb mutatók	18
4.4.2	Tervezett fejlesztések	18
4.5	Városműködtetés, gazdálkodás	19
4.5.1	Helyzetkép, főbb mutatók	19
4.5.2	Tervezett fejlesztések	21
4.6	Helyi közösségek erősítése	22
4.6.1	Helyzetkép, főbb mutatók	22
4.6.2	Tervezett fejlesztések	23
4.7	Fenntartható fejlődés	23
4.7.1	Helyzetkép, főbb mutatók	23
4.7.2	Tervezett fejlesztések	24

1 BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján valamennyi helyi önkormányzatnak meg kell alkotnia gazdasági programját, amelyet a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia. A jogszabály általánosságban határozza meg a gazdasági program kötelező elemeit, a szerkezetét és a tartalmát részletesen nem szabályozza.

A gazdasági program egy **fejlesztési terv**, amely a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit rögzíti.

A törvény értelmében a gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a **célkitűzéseket** és **feladatokat**, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi **társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok** átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program, fejlesztési terv tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A törvény az alábbiak szerint határozza meg a helyi önkormányzati feladatok körét (13. §). **A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok** különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcslóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának a 2019-2024 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó gazdasági programja a MEGAKOM Stratégiai Tanácsadó Iroda szakmai segítségnyújtásával készült el.

A gazdasági program – a törvényi előírásoknak és szakmai állásfoglalásoknak minden tekintetben megfelelően – az alábbi fejezeteket foglalja magában:

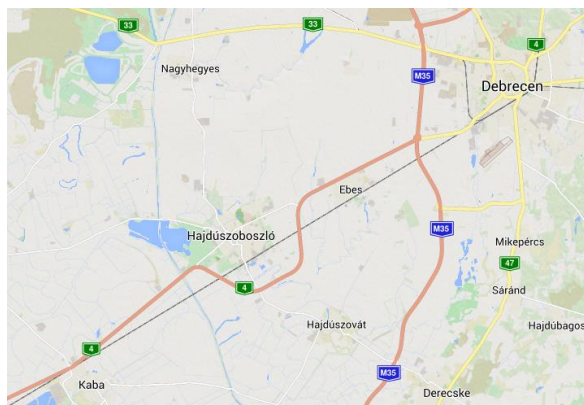
- Összefoglaló helyzetkép: a város jelenlegi helyzetének, adottságainak összefoglalása,
- Településfejlesztési politika – célrendszer: a város jövőképe és fejlesztési céljai,
- Önkormányzati feladatok – fejlesztési elképzelések: az egyes területekhez kapcsolódóan a jelenlegi helyzet és a fejlesztési elképzelések, a településen az elkövetkező években tervezett fejlesztések bemutatása.

A jelen gazdasági programban részletesen kijelölésre kerültek Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának a 2019-2024-es ciklusra vonatkozó fejlesztési elképzelései, amelyeket a dokumentum önkormányzati feladatcsoportonként összefoglalva mutat be. Ezek köre természetesen a ciklus során módosulhat, és jelentős részük külső pénzügyi források, hazai és Európai Uniós támogatások igénybevételével, azok rendelkezésre állása esetén valósulhat meg.

2 ÖSSZEFOGLALÓ HELYZETKÉP

A **24 009 fős népességű** (KSH, lakónépesség, 2019. január 1.) Hajdúszoboszló Magyarország keleti részén, az Észak-alföldi régióban, Hajdú-Bihar megyében helyezkedik el. Hajdúszoboszló **elhelyezkedése kedvező** a megyeszékhely és a fő közlekedési útvonalak közelségének köszönhetően: Debrecen vonzáskörzetében, attól 21 km-re fekszik, a város közúti és vasúti elérhetőségét a 100-as számú vasúti fővonal és a 4-es számú főút, valamint az M35 autópálya közelsége biztosítja. Az autópálya csatlakozási pontja a városközponttól 13,4 km-re található. Hajdúszoboszló légi megközelíthetőségét a debreceni nemzetközi repülőtér, valamint a hajdúszoboszlói (füves sport) repülőtér biztosítja.

Hajdúszoboszló elhelyezkedése

Forrás: <https://uj.utvonalterv.hu/>

A város lakosságszáma az odavándorlásoknak köszönhetően az utóbbi években stabilizálódott, ugyanakkor az öregedési index viszonylag magas, folyamatosan öregedő korszerkezet jellemzi a várost, azaz a fiatalok arányának csökkenésével nő az idősebb korosztály aránya.

Hajdúszoboszló számos tekintetben jobb gazdasági adottságokkal rendelkezik, mint az ország hasonló méretű városai, amelynek egyértelmű oka az 1925-ben felfedezett **termál- és gyógyvíz**, valamint az erre épülő **turizmus**. A város nemzetközileg is jegyzett fürdőváros és egészségturisztikai desztináció. Az idegenforgalom és a hozzá szorosan kapcsolódó szolgáltatások jelentik a város gazdaságának húzóerejét, az ágazat kiemelkedő szerepet tölt be a foglalkoztatásban is.

Hajdúszoboszló városa a Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Tisza-tó **kiemelt turisztikai fejlesztési térség része** (1522/2017. (VIII. 14.) Korm. határozat).

Hajdúszoboszló fürdő

Forrás: <https://www.hungarospa.hu/>

A **munkanélküliség** mértéke a megyei átlagnál kedvezőbb (2020. januárban a relatív mutató¹ Hajdúszoboszlón 4,5, Hajdú-Bihar megyében 5,12, míg az országos átlag 3,73), azonban a turizmus dominanciája következtében – valamint az ugyancsak jelentős agrárgazdaság sajátosságai miatt – jellemző a városban a szezonális munkanélküliség.

A város a **befektetői érdeklődések** felkeltése, és a hasznosítható ingatlanok bemutatása érdekében több különböző potenciális ipari, kereskedelmi vagy szolgáltató területet azonosított, amely önkormányzati és magántulajdonú ingatlanokat egyaránt tartalmaz, ugyanakkor szükséges egy összehangolt, egységes befektetésösztönzési tevékenység megtervezése és megvalósítása.

A **közzolgáltatásokkal való ellátottság kedvező**, mely igaz a közüzemi, valamint a humán közfeladatok és közzolgáltatások terén is. A szolgáltatásokat egyrészt az önkormányzat gazdasági társaságai, másrészt az önkormányzati intézmények biztosítják. Az alapfokú **oktatás** mellett három középfokú intézmény és egy kollégium biztosítja a fiatalok képzését, melyek fenntartója a Berettyóújfalui Tankerületi Központ, illetve a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum. A városban a **szociális és egészségügyi ellátások** széles köre biztosított.

A **hajdúvárosok jellegzetességeit** őrző Hajdúszoboszló az épített környezetét (utak, járdák, terek és épületek) folyamatosan fejleszti, ezzel kívánja nemcsak az önkormányzat, hanem a lakosok tulajdonában lévő ingatlanok értékét növelni. Az önkormányzati ingatlanvagyon egy részének műszaki állapota ugyanakkor további beruházásokat tesz szükségessé.

A közigazgatási feladatok ellátását a 3 irodára (Gazdasági, Önkormányzati és Igazgatási Iroda) tagolódo **Polgármesteri Hivatal** látja el. Az önkormányzati bevételek között megnőtt az önkormányzati saját bevételek jelentősége. A város stabil és kiegyensúlyozott **költségvetéssel** rendelkezik, melynek egyik eleme a szakmailag átgondolt és pénzügyileg megtervezett **adópolitika**. Az önkormányzat helyi adókból származó saját bevétele évről évre nő. Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének **bizottságai** a 2019-2024-es ciklus kezdetén átalakításra kerültek, jelenleg 7 bizottság látja el az előkészítő, véleményező javaslattevő, szervező és ellenőrző feladatokat.

Hajdúszoboszló kulturális és szabadidős **programkínálatát** mind a lakosság, mind a városba érkező turisták igényeinek figyelembe vételével alakítja, mely bővebb és változatosabb, mint a hasonló méretű vidéki magyar városok többségében.

Hajdúszoboszló a termálvíz révén a megújuló energiák hasznosítása szempontjából kedvező adottságokkal rendelkezik. A város a **fenntartható fejlődés** szellemét is figyelembe véve igyekszik minőségi életkörülményeket biztosítani lakosai számára.

Hajdúszoboszló város része az új **Északkelet-Magyarországi gazdasági térségnek**, a város fejlesztése szerepel Északkelet-Magyarország (Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye) nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének a gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával megvalósuló fejlesztési tervében (1073/2020. (III. 5.) Korm. határozat a „Creative Region” – Határtalan fejlődés Északkelet-Magyarország – gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával megvalósuló – nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének fejlesztési tervéről).

¹ Relatív mutató: a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában

Összefoglaló adatok (2018)

Adatok	Me.	Hajdúszoboszló	Hajdú-Bihar megyei városok összesen	Ország összesen
Terület	km ²	239	3 314	93 023
Lakónépesség (2019. január 1.)	fő	24 009	422 660	9 772 756
Öregedési index	%	155,1	122,9	132,9
0–14 évesek aránya	%	13,6	14,8	14,5
15–64 évesek aránya	%	65,3	67,0	66,1
65– évesek aránya	%	21,1	18,2	19,3
Természetes szaporodás, fogyás (–) 2010–2018. évi átlaga ezer lakosra	-	-6,0	-2,0	-3,9
Belföldi vándorlási különbözet 2010–2018. évi átlaga ezer lakosra	-	4,9	-3,1	-
A nyilvántartott állás keresők aránya a munkavállalási korú állandó népességből (2018. december 20.)	%	4,6	5,5	3,7
A 180 napon túl nyilvántartott állás keresők aránya a nyilvántartott állás keresőkből (2018. december 20.)	%	45,5	52,7	48,1
Ezer lakosra jutó adózók száma	fő	518	503	509
Egy adózóra jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem	ezer Ft	2 435	2 511	2 762
Lakásállomány (2018. december 31.)	db	11 497	188 501	4 455 491
2010–2018 között épült lakások a 2018. évi lakásállomány százalékában	%	6,0	2,5	2,5
Egy házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakos	fő	1 847	1 543	1 607
Gimnáziumi tanulók száma ezer lakosra a nappali oktatásban (2018/2019)	fő	22	24	19
Szakközépiskolai (korábban szakközépiskolai) tanulók száma ezer lakosra a nappali oktatásban (2018/2019)	fő	10	24	16
Szakközépiskolai (korábban szakiskolai) tanulók száma ezer lakosra a nappali oktatásban (2018/2019)	fő	13	10	7
Muzeális intézmények látogatásai ezer lakosra	db	1 205	972	1 121
Működő vállalkozások száma (2017)	db	1 751	29 840	717 357
Működő vállalkozások száma ezer lakosra (2017)	db	73	70	73
Kiskereskedelmi üzlet tízezer lakosra	db	158	132	132
Vendéglátóhely tízezer lakosra	db	98	43	52
Kereskedelmi szálláshelyek férőhelyei ezer lakosra	db	314	38	36
Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái	éj	988 317	1 522 848	31 011 261
Egy lakosra jutó zöldterület	m ²	10,2	10,2	28,3

Forrás: KSH Területi Statisztikai Évkönyv 2018

A főbb statisztikai adatok alapján összefoglalóan megállapítható, hogy Hajdúszoboszló kedvező társadalmi-gazdasági adottságokkal rendelkezik, amelyekre alapozva biztosítható a város további fejlődése. A város fejlesztésének célja a pozitív tendenciák megőrzése és további javítása, illetve a fejlesztendő területeken szükséges beavatkozások meghatározása.

3 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI POLITIKA – CÉLRENDSZER

Hajdúszoboszló a Hajdúszoboszlói Járás központja. A város gazdaságának fő hajtóerejét az **idegenforgalom** és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások jelentik, amelyek alapvetően befolyásolják a foglalkoztatást. Mivel a város Magyarország legnagyobb termálvízű fürdőhelye, és a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák tekintetében az ország Budapest és Hévíz utáni harmadik legnépszerűbb turisztikai célpontja, a város önkormányzata igyekszik a lehető legnagyobb mértékben kielégíteni nemcsak a lakosok, hanem az ide érkező vendégek, turisták igényeit is.

A város eddigi és további fejlődését számos tényező befolyásolta és befolyásolja:

- a város kedvező **elhelyezkedése** és előnyös térszerkezeti adottságai;
- a közel egy évszázados tradícióval rendelkező, **termál- és gyógyvízkincsre épülő idegenforgalom**;
- a gazdasági, munkaerőpiaci, közigazgatási és közszolgáltatási funkciókból adódó **feladatok** és az ebből származó előnyök;
- a **lakosság szükségletei**, elvárásai a településsel, a közszolgáltatásokkal és a városi funkciókkal szemben;
- a városok, turisztikai desztinációk közötti élesedő hazai és nemzetközi **versenyhelyzet**;
- a **modern európai városfejlődés** tendenciái és kihívásai (városfejlesztési trendek, digitalizáció, klímavédelem);
- a fejlesztések megvalósításához szükséges **saját erő** megléte, ami behatárolja a tervezett fejlesztések körét és megvalósíthatóságát.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2019-2024 évi önkormányzati ciklusra vonatkozó gazdasági programjában figyelembe veszi a város adottságait, a korábbi önkormányzati ciklusok tapasztalatait, a hazai és európai uniós jogszabályi követelményeket és lehetőségeket, a lakossági elvárásokat, igényeket, valamint a város boldogulását leginkább szolgálni képes turizmus érdekeit.

Mindezen tényezőket, valamint a jelenlegi és jövőben várható trendeket figyelembe véve fogalmazható meg Hajdúszoboszló **jövőképe**:

Hajdúszoboszló hosszú távon egy hazai és nemzetközi szinten is ismert és elismert, jómódú város, amelynek működése – turisztikai vezető szerepének megőrzése és továbbfejlesztése mellett – stabil, diverzifikált gazdasági alapokon áll, a fejlett gazdaságnak köszönhetően a foglalkoztatási és jövedelmi szint magas, a megvalósuló városi fejlesztésekben a társadalmi és környezeti fenntarthatóság szempontjai érvényesülnek – összhangban a nemzetközi városfejlesztési trendekkel. A város által nyújtott szolgáltatások mind a helyi lakosság, mind a városba érkező vendégek szükségleteinek és elvárásainak teljes mértékben megfelelnek.

A jövőkép elérése érdekében egyszerre szükséges a város működésének, gazdaságának, infrastruktúrájának és (köz)szolgáltatásainak fenntartható fejlesztése, valamint a városban és környékén élő lakosság életminőségének emelése – figyelembe véve a városba érkező vendégek igényeit is. A megvalósítandó fejlesztések célja, hogy a gazdasági potenciál növekedésével párhuzamosan, a város hazai és nemzetközi kapcsolatainak erősítése révén, Hajdúszoboszló élhető, környezeti szempontból magas minőségű, a lakosság és a turisták számára egyaránt vonzó hely maradjon.

Hajdúszoboszló működésének és fejlesztésének **átfogó céljai** a következők:

A város jövőképét és céljait figyelembe véve, az ezek eléréséhez szükséges fejlesztéseket a város kiemelten **közösségi forrásokból** (hazai és EU-s források), illetve **magánbefektetők** bevonásával kívánja megvalósítani, amelyeket átgondolt, racionális fejlesztés-finanszírozási politika mentén egészít ki **saját forrásaival**. A gazdasági fenntarthatóság biztosítása érdekében olyan fejlesztéseket hajt végre, amelyek későbbi működtetése nem ró aránytalanul nagy kötelezettségeket és terheket az önkormányzat intézményeire és költségvetésére, lehetőség szerint kiszámíthatóan megtérülnek, és hosszú távon pótlólagos bevételeket vagy megtakarításokat eredményeznek (pl. energiaracionalizálás, hatékonyságfejlesztés). A fejlesztésekhez az önerő biztosítása érdekében szükség szerint, de átmeneti jelleggel von be hitelforrásokat, ugyanakkor a ciklus egészére vetítve biztosítja az önkormányzat adósságmentességét.

3.1 A gazdasági szerkezet diverzifikálása

Az átfogó célok közül a gazdasági szerkezet diverzifikálása az egyik legfontosabb, hiszen a város hosszú távú fejlődése csak stabil gazdasági alapokra támaszkodva biztosítható. Hajdúszoboszló gazdasági helyzete hazai összehasonlításban kedvező, ugyanakkor a termálturizmustól való túlzott egyoldalú függése továbbra is komoly kockázatokat rejt magában. Ennek megfelelően a 2019-2024 közötti ciklusban az önkormányzat kiemelt feladata a **gazdasági szerkezet fokozatos diverzifikálása**, az alábbi elemek mentén:

- A város gazdasági alapját továbbra is a **termálturizmus** adja. A versenyképesség megőrzése érdekében a létesítmények folyamatos fejlesztése kiemelt fontosságú.
- A turizmus terén megfelelő fejlesztések végrehajtásával, a látnivalók és programok körének kiszélesítésével, új turisztikai szolgáltatások megteremtésével szükséges a **szezonális csökkenés**, valamint a **célcsoportok körének bővítése** (pl. aktív turizmus, sportturizmus, lovasturizmus, ökoturizmus);
- A városi gazdaság több lábon állásának megteremtése érdekében ösztönözni kell a turizmussal összeegyeztethető iparágak megjelenését a városban, ennek érdekében **ipari fejlesztési területek** kialakítása és célzott befektetésösztönzési tevékenység megvalósítása szükséges.
- A stabil és diverzifikált gazdasági struktúra megteremtéséhez és fenntartásához fontos a fejlett és innovatív vállalkozások működésének ösztönzése, a tevékenységüket segítő infrastruktúra fejlesztése.

- A város és környezetének (kistérség) mezőgazdasági adottságaira építve fejleszteni szükséges a minőségi helyi (bio)termékek helyi termelésének és értékesítésének feltételeit.

3.2 A városi környezet fenntartható fejlesztése

A városfejlesztési tendenciáknak és az Európai Unió klímapolitikai elveinek megfelelően Hajdúszoboszló számára is a következő évek egyik legfontosabb kihívása az, hogy miként tudja az energiafelhasználást és a károsanyag-kibocsátást csökkenteni, valamint az energiafelhasználásban a megújuló energiák részarányát növelni.

Hajdúszoboszló mind a megújuló energiák hasznosítása, mind pedig a természeti környezet szempontjából kedvező adottságokkal rendelkezik, ugyanakkor ezek nagy volumenű turisztikai hasznosítása rejt magában környezeti kockázatokat is. A környezeti fenntarthatóság biztosítása érdekében a városkép, a városszerkezet és a városi terek alakítása során egyszerre kell figyelni a vonzó települési környezet és a fenntartható, környezetbarát működés feltételeinek megteremtésére. Indokolt a városszerkezet olyan átalakítása, mely ösztönzi a gyalogos és a kerékpáros közlekedést, ahol erős a közösségi közlekedés szerepe, és az intézményi-, vállalkozási- és lakóinfrastruktúra egyaránt energiahatékonyan üzemel.

A **fenntartható lakó- és vállalkozási környezet** fejlesztésének a jelen önkormányzati ciklusban célzott elemei a következők:

- A **természeti és épített környezet** állapotának további javítása a vonzó településkép, magas életminőség és értékálló ingatlanállomány biztosítása érdekében.
- **Zöldterületek** megújítása, növelése, rekreációs funkciókkal való bővítése (játszótér, sétány, sportpálya stb.).
- A külső és belső **megközelíthetőség és elérhetőség** javítása a gyalogos és a kerékpáros közlekedést ösztönző megoldásokkal, a közösségi közlekedés feltételeinek javításával.
- **Megújuló energiák** részarányának növelése az energiafelhasználásban, megújuló energiahasznosításon és energiaracionalizáláson alapuló projektek és tevékenységek támogatása.

3.3 Aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer, vonzó városi image kialakítása

A város jövőjét meghatározza a Hajdúszoboszló adottságaira építő aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer működése is. A kapcsolatrendszernek fontos elemét képezik az **aktív testvérvárosi és partnervárosi** együttműködések, illetve a hazai és határon átnyúló **turisztikai együttműködések**, kulturális programok. A város nyitottságának, nemzetközi kapcsolatainak szélesítéséhez, valamint a városfejlesztési tapasztalatszerzéshez kiemelkedő lehetőséget biztosíthat az **EU-s és egyéb nemzetközi, transznacionális projektekben** való aktív részvétel, illetve a hazai egyetemekkel való együttműködés kiépítése.

Hajdúszoboszló nemzetközileg ismert márkanév, amely a város turisztikai adottságainak és városfejlesztési tevékenységének köszönhető. A települések image-ének fejlesztéséhez azonban **tudatos városmarketing-tevékenység** megvalósítása szükséges. Ennek során meg kell erősíteni és modernizálni szükséges a városmárkát mind megjelenésében, mind pedig tartalmában, és meg kell

szervezni az átgondolt, tudatos kommunikációt Magyarországon és az országhatárokon túl is. A városi image erősítése érdekében elengedhetetlen a város (és intézményei, szervezetei, vállalkozásai) aktív hazai és nemzetközi marketingtevékenysége.

Az aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer kialakítása és imázsfejlesztés jelen ciklusban meghatározott rész céljai a következők:

- **Aktív partnerkapcsolat** kiépítése felsőoktatási intézményekkel, Debrecennel, a környező hajdúvárosokkal és a testvérvárosi településekkel;
- **Nemzetközi projektekben való aktív részvétel** a város nyitottságának növelése és városfejlesztési tapasztalatszerzés érdekében;
- **Hajdúszoboszló, mint márka modernizálása** és megerősítése egy nyitott, modern település arculatának kialakításával, amely lakossági megtartó-erő, települési vonzerő és befektetési célterületként is előnybe tudja helyezni a várost versenytársaival szemben;
- **Vonzó településkép**, egységes, összefüggő „zöld” belváros kialakítása további beruházásokkal, szabályozási eszközökkel;
- A város által kijelölt fejlesztési irányokkal összhangban álló aktív **befektetésösztönzési tevékenység** megvalósítása kifizethető (önkormányzati és magántulajdonú) ingatlanok azonosításával;
- A **társadalmi részvétel** elősegítése a városfejlesztési tevékenységekben, a közösségi élet fejlesztése helyi identitástudatot erősítő rendezvények, programok és kulturális tevékenységek révén.

3.4 A közszolgáltatások hatékony működésének biztosítása

A városban élők életminőségének javítása érdekében kiemelt fontosságú, hogy a város magas minőségű közszolgáltatásokat biztosítson – a költségvetési stabilitás fenntartása érdekében mindezt hatékonyan, alacsony költségek mellett. A **közzolgáltatások fejlesztése** magában foglalja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok hatékony működésének biztosítását, ideértve az ügyfél-centrikus ügyintézés, az oktatás, a szociális- és egészségügyi ellátórendszerek továbbfejlesztését a lakossági és vállalkozói igényekkel összhangban.

Jelen önkormányzati ciklus közszolgáltatás-fejlesztési célkitűzései a következők:

- Az **egészségügyi ellátórendszer** fejlesztése a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében;
- **Oktatási** intézmények működési feltételeinek javítása az önkormányzat lehetőségeinek figyelembevételével, a helyi gazdasági szféra igényeihez illeszkedő humán erőforrás-fejlesztés ösztönzése;
- A közigazgatási szolgáltatások **ügyfélbarát** jellegének további erősítése, a belső folyamatok optimalizálása, az önkormányzati bizottsági struktúra átalakítása,
- Széleskörű **kommunikáció** a város lakosságával, az önkormányzat és a vállalkozói kör kapcsolatának fejlesztése;
- A társadalmi különbségek mérséklése a komplex **szociális** ellátórendszer továbbfejlesztésével.

4 ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK – FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Ez a fejezet önkormányzati feladatcsoportonként mutatja be a város **jelenlegi helyzetét** és a **2019-2024-es ciklusra vonatkozó fejlesztési elképzeléseit**. A tervezett fejlesztések köre a ciklus során módosulhat, és jelentős részük külső források igénybevételével, azok rendelkezésre állása esetén valósulhat meg.

4.1 Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés

4.1.1 Helyzetkép, főbb mutatók

A városban 1751 **működő vállalkozás** található (2017), ezek 20%-a a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ághoz tartozik, 11%-uk az építőipar területén működik. Magas a szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban működő vállalkozások aránya (10%), amely jóval magasabb, mint a megyei átlag (4%). A mezőgazdaság és a feldolgozóipar ágakhoz a vállalkozások 7%-a tartozik.

Hajdúszoboszló gazdaságának alapját a **turizmus és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások** jelentik, mely a vállalkozások specializációjában, valamint a vendéglátóhelyek, kereskedelmi szálláshelyek számában, idegenforgalmi adóbevételekben is megmutatkozik.

A legfontosabb turisztikai vonzerőt a gyógy- és termálvizéről ismert hajdúszoboszlói gyógyfürdő, strand, Aquapark és AquaPalace fedett élményfürdő mellett – melyeket együttesen évente több mint kétfélmillió vendég látogat – a városban és környékén található építészeti és kulturális értékek jelentik.

Hajdúszoboszló strand

Forrás: <http://hajdusoboszló.hu>

A turizmus gazdasági szerkezetben elfoglalt kitüntetett szerepét tükrözi az önkormányzat idegenforgalmi adóbevétele is, mely folyamatosan emelkedik. Hajdúszoboszlón a kereskedelmi szállásférőhelyek ezer lakosra jutó száma kiemelkedően magas: a város mutatója (314) a megyeszékhely Debrecen értékének (32) közel tízszerese. Az idegenforgalom és az azt kiszolgáló infrastruktúra működtetése kiemelkedő szerepet tölt be a foglalkoztatásban, ugyanakkor szezonális munkanélküliség kialakulását eredményezi.

A városi **munkanélküliség** mértéke a megyei átlagnál kedvezőbb, az országos átlagnál azonban magasabb (2020 januárban a relatív mutató Hajdúszoboszlón 4,5, Hajdú-Bihar megyében 5,12, míg az országos átlag 3,73).

Hajdúszoboszlón az ipar szerepe alárendeltnek tekinthető. A potenciális ipari fejlesztési területek elsősorban a város nyugati és déli részén, az elkerülő úthoz közel, a turisztikai övezettől megfelelő távolságra helyezkednek el, eddig azonban – éppen az idegenforgalom miatt – az ipari üzemek betelepítése nem számított elsődleges célnak.

Mutató	Mértékegység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Működő vállalkozások száma	db	1697 (2009)	1507 (2012)	1751 (2017)
Tízezer lakosra jutó vendéglátóhelyek száma	db	109 (2009)	105 (2013)	98 (2018)
Idegenforgalmi adóbevétel	mFt	350 (2009)	383 (2014)	516 (2019)
Nyilvántartott álláskeresők száma	fő	1379 (2009)	1078 (2013)	728 (2018)
Tartós munkanélküliek aránya a nyilvántartott álláskeresőkön belül	%	40,7 (2009)	45,3 (2013)	45,5 (2018)

4.1.2 Tervezett fejlesztések

A város hosszú távú célja lakosai számára **megfelelő számú és minőségű munkahely** megteremtése, ezáltal a munkaerő-piaci kereslet és a kínálat összehangolása, mely hozzájárul az életkörülmények minőségi javulásához. Ehhez elengedhetetlen a **turizmus, mint húzóágazat és a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése**, valamint az idegenforgalmi kínálat bővítése, a szezonális csökkenést a gazdasági versenyképesség további fokozása érdekében. Hajdúszoboszló további attrakciókkal és kulturális kínálatának folyamatos fejlesztésével kíván hozzájárulni turisztikai vonzerejének növeléséhez, ugyanakkor fontos cél a **gazdaság diverzifikálása**. A városi gazdaság több lábon állásának megteremtése érdekében ösztönözni szükséges a **turizmussal összeegyeztethető iparágak** megjelenését a városban, ennek érdekében indokolt ipari fejlesztési területek kijelölése, kialakítása.

- Városi rendezvényközpont, új multifunkcionális sport- és kulturális csarnok létesítése (2-3 ezer fő befogadóképességgel)
- A 4-es főút Hajdúszoboszló és Debrecen közötti szakaszának négysávosításának ösztönzése
- A strand fejlesztés és az élményfürdő fejlesztés befejezése, a szállodasor felújítása a már nyertes pályázatokból
- A fürdőkomplexum attrakcióinak fejlesztése a versenyképesség megőrzése érdekében, az egészségturisztikai kínálat kiegészítése prevenció és wellness szolgáltatásokkal, komplex rekreációs és szolgáltatási csomagokkal
- További turisztikai élménykínálat, vonzerőfejlesztés előkészítése
 - Lovasturisztikai szolgáltatások ösztönzése, fedett lovarda és kiszolgáló létesítmények építése
 - Az aktív turizmus lehetséges helyszíneinek fejlesztése (további szabadtéri tornapályák és sportpályák kialakítása, séta-, túra-, futó-, kerékpáros- és lovas útvonalak kijelölése, fejlesztése)
 - Magas minőségű szálláshely fejlesztés ösztönzése a vállalkozói tőke bevonásával
- Használton kívüli önkormányzati ingatlanok gazdaságfejlesztési célú hasznosítása
- A piac teljes lefedése
- Vállalkozásfejlesztés elősegítése vállalkozásfejlesztési szervezet létrehozásával a városi és vállalkozói befektetések ösztönzése, új munkahelyek létesítése, magasan képzett munkaerő

városban tartása érdekében. A vállalkozásfejlesztés kiemelt irányai a magas hozzáadott értéket előállító munkalehetőségek, XXI. századi digitális és robot technológiára építő vállalkozások, mezőgazdasági vállalkozások fejlesztéseinek ösztönzése.

- Vállalkozói inkubátor-szolgáltatások kialakítása, új cégek, startup vállalkozások, beszállítók, kutatás-fejlesztési tevékenységek alapításának, letelepedésének ösztönzése a vállalkozási feltételek javításával, kedvezményekkel, a helyi vállalkozások és térségi oktatási/tudományos intézmények kooperációját támogató rendezvények és projektek megvalósításával.

4.2 Befektetésösztönzés, városmarketing

4.2.1 Helyzetkép, főbb mutatók

Egy város gazdaságának fejlődési irányát alapvetően meghatározzák az újonnan megjelenő és letelepülő vállalkozások. A külső vállalkozói befektetések vonzása érdekében javítani szükséges Hajdúszoboszló külső és belső adottságain, feltételein.

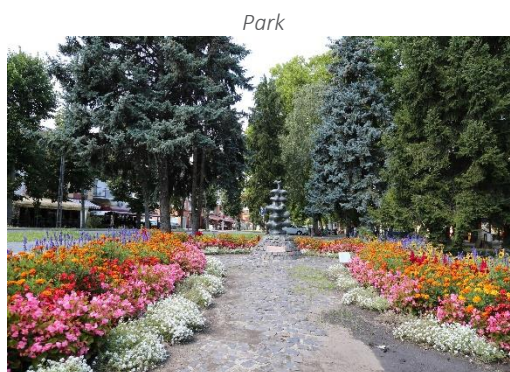
Hajdúszoboszló esetében a **külső feltételek** adottak. Kedvező térszerkezeti pozíciója a megyeszékhely és a fő közlekedési útvonalak közelségének tudható be: egyrészt Debrecentől 21 km-re helyezkedik el, másrészt – a 100. számú vasúti fővonalnak és a 4. számú főútnak köszönhetően egyébként is kedvező – közlekedés-földrajzi helyzetét a 2006 végén átadott M35 autópálya, amely Ebes és Debrecen közigazgatási határánál éri el a 4. számú főutat, jelentős mértékben javítja. Emellett megközelítőleg félúton fekszik két másik térségi jelentőségű város, Derecske és Balmazújváros között.

Hajdúszoboszló a **belső feltételek** megteremtésével tudja vonzóbbá tenni magát a befektetők számára. Ez egyrészt a megfelelő infrastrukturális feltételek és szükséges munkaerő biztosítását, másrészt az értékesíthető ingatlanok ismertetését, kínálatát jelenti. A város jelenleg nem végez egységes, strukturált befektetésösztönzési tevékenységet.

Az eddigi gyakorlat szerint befektetésösztönzés tekintetében normatív jellegű kedvezményeket az önkormányzat nem tud biztosítani, ezekről egyedi tárgyalás és elbírálás alapján hoz döntést.

A befektetők Hajdúszoboszlóra csábításának egyik legfontosabb várospolitikai eszköze a **városmarketing**, mely egységes arculat, imázs formájában jeleníti meg, pozicionálja és kommunikálja a várost.

A városi image alakítása szempontjából rendkívül fontosak azok a kommunikációs eszközök, ahol a város megismerhető (városi honlap, újság, televízió).

<http://szoboszlovarosgazda.hu/>

A gazdaságfejlesztési célok megvalósulása érdekében a város részéről a **helyi gazdaságfejlesztési intézményrendszer** megerősítése folyamatban van. A városi szintű befektetésösztönzés megalapozása és a városban működő vállalkozások igényeinek feltérképezése céljából 2020 márciusában Stratégiai és Gazdaságfejlesztési munkacsoport alakult.

Mutató	Mértékegység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Működő vállalkozások száma	db	1697 (2009)	1507 (2012)	1751 (2018)
Iparűzési adóbevétel	mFt	794 (2009)	944 (2014)	1075 (2019)

4.2.2 Tervezett fejlesztések

Fontos cél Hajdúszoboszló, mint **márkanév** modernizálása, állandó erősítése és kommunikálása egy következetesen megvalósított, megújított városmarketing stratégia segítségével. A város előtt álló időszak legfontosabb gazdasági kihívásainak kezelése érdekében a gazdaságfejlesztés legfontosabb eszközeként, önálló **befektetésösztönzési stratégia** elkészítésére van szükség, Fontos szempont, hogy a befektetések elsősorban környezetkímélő, a turisztikai vonzerőt nem rontó tevékenységeket célozzanak.

A gazdaság megerősítése érdekében Hajdúszoboszlónak **stratégiai együttműködés** kialakítására kell törekednie a megyeszékhellyel. **Debrecen** az ország második legnagyobb és legnépesebb városa, a kelet-magyarországi régió gazdasági központja jelentős mértékű működőtőke befektetéseket vonzott az elmúlt évek során. A déli iparterület megvalósítása, a nemzetközi repülőtér fejlesztése, és a BMW-autógyár felépítése várhatóan tovagyűrűző hatást fejt ki a régió gazdaságára.

- Ipari fejlesztési területek kijelölése, nyugati ipari park létrehozásának előkészítése környezetkímélő, technológia és tudásintenzív iparágak megtelepedése céljából, északi elkerülő út megépítésének ösztönzése
- Városimage, városmarketing megújítása: friss Hajdúszoboszló márka, valamint a rendezvényszerkezet megújítása
- A lovaskultúra hagyományainak felelevenítése
- Aktív partnerkapcsolatok kiépítése és fejlesztése
 - felsőoktatási intézményekkel, egyetemekkel való kapcsolatok kiépítése
 - együttműködés a turisztikai régió szereplőivel
 - stratégiai együttműködés kialakítása Debrecennel a sikeres debreceni befektetésekhez való kapcsolódás elősegítése érdekében, kiemelten gazdasági és oktatási területeken
 - testvárosi partnerkapcsolatok erősítése
- EU-s és egyéb nemzetközi, transznacionális projektekben való aktív részvétel, a város nemzetközi városfejlesztési kapcsolatainak és tapasztalatainak növelése érdekében
- Új, önálló befektetésösztönzési stratégia kidolgozása, a befektetésösztönzés szabályozási környezetének megteremtése

4.3 Közzolgáltatások

4.3.1 Helyzetkép, főbb mutatók

Hajdúszoboszló város közzolgáltatásokkal való ellátottsága összességében kedvezőnek tekinthető. A szolgáltatásokat önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok, illetve költségvetési szervek biztosítják. A nyújtott szolgáltatások minősége általában jó, de a közzolgáltatást nyújtó egyes intézmények műszaki állapota fejlesztésre szorul.

A település **közütemi szolgáltatásokkal** való ellátottsága országos és regionális összehasonlításban is kedvező. A közütemi ivóvízvezeték hossza 109,6 km, az ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2006 óta 100%. A közütemi szennyvízcsatorna-hálózat hossza az elmúlt tizenöt évben európai uniós támogatással megvalósított beruházásoknak köszönhetően 104,2 km-re nőtt, így jelenleg egy km ivóvízvezetékre 951 m szennyvízcsatorna jut. A lakossági rákötések aránya gyakorlatilag teljes. A bel- és csapadék-vízvezető rendszer Hajdúszoboszlón részben jól kiépített, fejlesztése pályázati és saját forrásból történt.

A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék mértéke és aránya növekvő (2018-ban 307,8 tonna, a lakosságtól elszállított összes települési hulladék 7 266.8 tonna).

A **humán közfeladatok és közzolgáltatások** ellátását a város tudatos és átgondolt módon tervezi és valósítja meg. Az intézmények infrastrukturális állapota változó, egyes intézmények felújításra szorulnak. Az egyes szolgáltatásokat igénybe vevők létszámát nagyban befolyásolja Hajdúszoboszló lakosságának száma és öregedő korösszetétele.

Az alapfokú **oktatás** (9 óvodai és 5 általános iskolai feladatellátási hely) mellett három középfokú intézmény és egy kollégium biztosítja a fiatalok képzését, melyek fenntartója a Berettyóújfalui Tankerületi Központ, illetve a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum.

Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola

Forrás: www.hogyes.hu

Az oktatási rendszer 2013 évi átalakulásával az általános és a középiskolák állami fenntartás alá kerültek, ami nagymértékben csökkenti a települési önkormányzat befolyását a helyi oktatási rendszerre.

A **szociális ellátás** alapvetően az integrált kistérségi intézményként működő Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ feladata. A város által nyújtott szociális szolgáltatások közül 2019-ben étkeztetésben 666 fő, házi segítségnyújtásban 152 fő, nappali ellátásban 63 fő, míg támogató szolgáltatásban 50 fő részesült. A tartós bentlakásos és átmeneti ellátást nyújtó szociális intézményekben összesen 383 férőhely áll rendelkezésre. Új szolgáltatásként, a város tervezi bevezetni a nyugdíjasok részére a kedvezményes hulladékszállítást.

A bölcsődei ellátás a város egyetlen bölcsődéjében történik, ahol 7 csoportban 90 kisgyermek nevelésére-gondozására van lehetőség. A bölcsődébe jelentkezők száma évről évre növekszik, emiatt a férőhelyszám bővítése szükséges (a jelenlegi épület adottságai miatt új telephely létrehozásával).

Az **egészségügyi** ellátórendszer viszonylag fejlett: betöltetlen praxis nincs a városban: 9 háziorvosi, 4 gyermekorvosi, 3 fogorvosi és 8 védőnői körzetben történik az ellátás, valamint 6 gyógyszertár működik.

Az alapellátás centralizáltan a Járóbeteg Ellátó Centrum épületében működik, hatalmas előnyt adva az ellátás gyorsaságának és precizitásának a szakrendelések és labor biztosításával.

Mutató	Mérték- egység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Közcatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	%	75 (2009)	97 (2013)	99,2 (2018)
Egy km vízvezeték hálózatra jutó szennyvízgyűjtő hálózat hossza	m	752 (2009)	950 (2013)	951 (2018)
A lakosságtól elszállított települési hulladék	tonna	6800 (2009)	6058,5 (2012)	7266,8 (2018)

4.3.2 Tervezett fejlesztések

A város célja az általa nyújtott közszolgáltatások hatékony szervezése, a szolgáltatások színvonalának minőségi emelése a hozzáférhetőség biztosítása és az igénybe vevők körének bővítése érdekében.

- Bel- és csapadékvíz elvezető rendszer folyamatos fejlesztése, felújítása, bővítése, komplex út, járda, csapadékvíz elvezető rendszer beruházások megvalósítása az egész város területén
- Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése: a szakorvosi ellátás és a Mentőszolgálat kapacitásbővítésének ösztönzése, az ügyeleti rendszer fejlesztése, műszaki, informatikai fejlesztések megvalósítása
- A lakosság egészségi állapotának javítása ingyenes szűrőprogramok támogatásával, az egészséges életmód és táplálkozás ösztönzésével
- A társadalmi különbségek mérséklése a komplex szociális ellátórendszer továbbfejlesztésével (fogyatékosok nappali ellátásának, szenvedélybetegek nappali ellátásának, hajléktalanok nappali ellátásának és pszichiátriai betegek nappali ellátásának beindítása), intézményeinek infrastrukturális fejlesztésével, hajléktalan szálló létesítésével
- Bölcsődei férőhelyek számának bővítése új telephely létesítésével
- Oktatási intézmények működési feltételeinek javítása az önkormányzat lehetőségeinek figyelembevételével

4.4 Épített környezet és ingatlangazdálkodás

4.4.1 Helyzetkép, főbb mutatók

A város településszerkezetében meghatározó a kétpólusú felépítés. A városközpont a középkori település belső lakóterületét foglalja magában, ezt veszi körül a külső kertségből kialakult lakóterületek gyűrűje, amit észak-északkeleti irányban „megtör” az idegenforgalmi övezet. A 4. számú főút elkerülő szakaszának megépítését követően jelentősen megváltozott a belváros közlekedésterhelése. Az iparterületek a várost délről elkerülő vasútvonal építését követően, főleg a vasútvonal mentén alakultak ki.

A város **épített környezetét** meghatározzák a főként a belvárosban megtalálható műemlékek (református templom, középkori templomok maradványai), valamint a helyi értékvédelmi területek, védett közterületek. Az épített környezet részét képezik a belvárosban koncentráltan elhelyezkedő közigazgatási vagy közszolgáltatást nyújtó intézmények, valamint közparkok, közterek.

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár

Forrás: Hajdúszoboszló Város Önkormányzata

Az önkormányzati ingatlanok jelentős része, csaknem háromnegyede forgalomképtelen. A forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes ingatlanok között közterek, parkok, utak, szobrok és egyéb köztéri létesítmények mellett a közigazgatási és közszolgálati funkciókat (oktatás, egészségügy, sport stb.) kiszolgáló épületek és ingatlanok találhatók. A forgalomképes ingatlanok csoportjába tartoznak többek között az önkormányzati tulajdonú lakások, telkek, eladható és/vagy fejleszthető területek.

A város **lakásállománya** folyamatosan növekszik, 2018-ban 11 497 lakás szerepelt a nyilvántartásban, ezek 6%-a 2010–2018 között épült. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások száma 2018-ban 113 db, ezek több mint egynegyede félkomfortos vagy komfort nélküli.

Mutató	Mértékegység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Lakásállomány	db	10 586 (2009)	11 394 (2013)	11 497 (2018)
Önkormányzati lakások száma	db	125 (2010)	124 (2014)	113 (2018)
Alacsony komfortfokozatú vagy komfort nélküli önkormányzati lakások aránya	%	31,2 (2010)	33,1 (2014)	27,4 (2018)

4.4.2 Tervezett fejlesztések

Az épített környezet és ingatlangazdálkodás területén a város célja vonzó, „zöld” városképet megjelenítő városi élettér kialakítása az épített környezet fejlesztése révén, valamint hatékony és jövedelemtermelő önkormányzati ingatlangazdálkodás kialakítása.

- Komplex közlekedési infrastruktúra fejlesztése a város több területén: körforgalmak kiépítése, út- és járdahálózat fejlesztése, felújítása, közlekedési és parkolási rend felülvizsgálata
- Sport repülőtér infrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítése
- Vasúti felüljáró megépítése
- A volt Honvédségi Üdülő 10 hektáros területének hasznosítása sport- vagy egészségturisztikai célokra
- Önkormányzati tulajdonú ingatlanok felmérése és városfejlesztési koncepció alapján történő hasznosítása, fejlesztése
- Önkormányzati tulajdonú lakások állagjavítása
- Saját lakáshoz jutás elősegítése, alacsony komfortfokozatú lakások lakói számára jobb lakáskörülmények biztosítása
- Városfejlesztési beavatkozások folytatása városközpontban és a gyógyhely területén, a pihenő övezetek nyugalmanak biztosítása, egységes városképi megjelenés ösztönzése
- Intézményhálózat további felújítása, energetikai korszerűsítése
- A 4-es főút belterületi szakaszának rendezése, élhető belváros, új közösségi funkciók kialakítása
- A város zöld felületeinek, parkjainak folyamatos karbantartása, megújítása
- Szükséges tervek kidolgozásának előkészítése a városi infrastruktúrák komplex fejlesztésére (közlekedés, út, járda, csapadékvíz)

4.5 Városműködtetés, gazdálkodás

4.5.1 Helyzetkép, főbb mutatók

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata jogi személy, szervei: képviselő-testület, polgármester, bizottságok, polgármesteri hivatal. Az önkormányzat szerveinek kötelező feladat- és hatásköreit jogszabályok állapítják meg. Az önkormányzat aktuális szervezeti és működési szabályzatát Hajdúszoboszló Város képviselőtestületének 18/2019. (XI. 07.) rendelete rögzíti.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének bizottsági szervezete 2019. novemberében átalakításra került. A bizottságok az önkormányzat előkészítő, véleményező, javaslattevő, szervező és ellenőrző, a képviselő-testület által átruházott hatáskör esetén ügydöntő szervei. A képviselő-testület bizottságai a 2019-2024-es ciklusban az alábbiak:

- Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
- Városfejlesztési és Műszaki Bizottság
- Jogi, Igazgatási és Ügyrendi Bizottság
- Turisztikai és Nemzetközi Kapcsolatokért Felelős Bizottság
- Kulturális, Nevelési és Sport Bizottság
- Szociális és Egészségügyi Bizottság
- Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Bizottság

Városháza

Forrás: www.hajduszoboszlo.hu

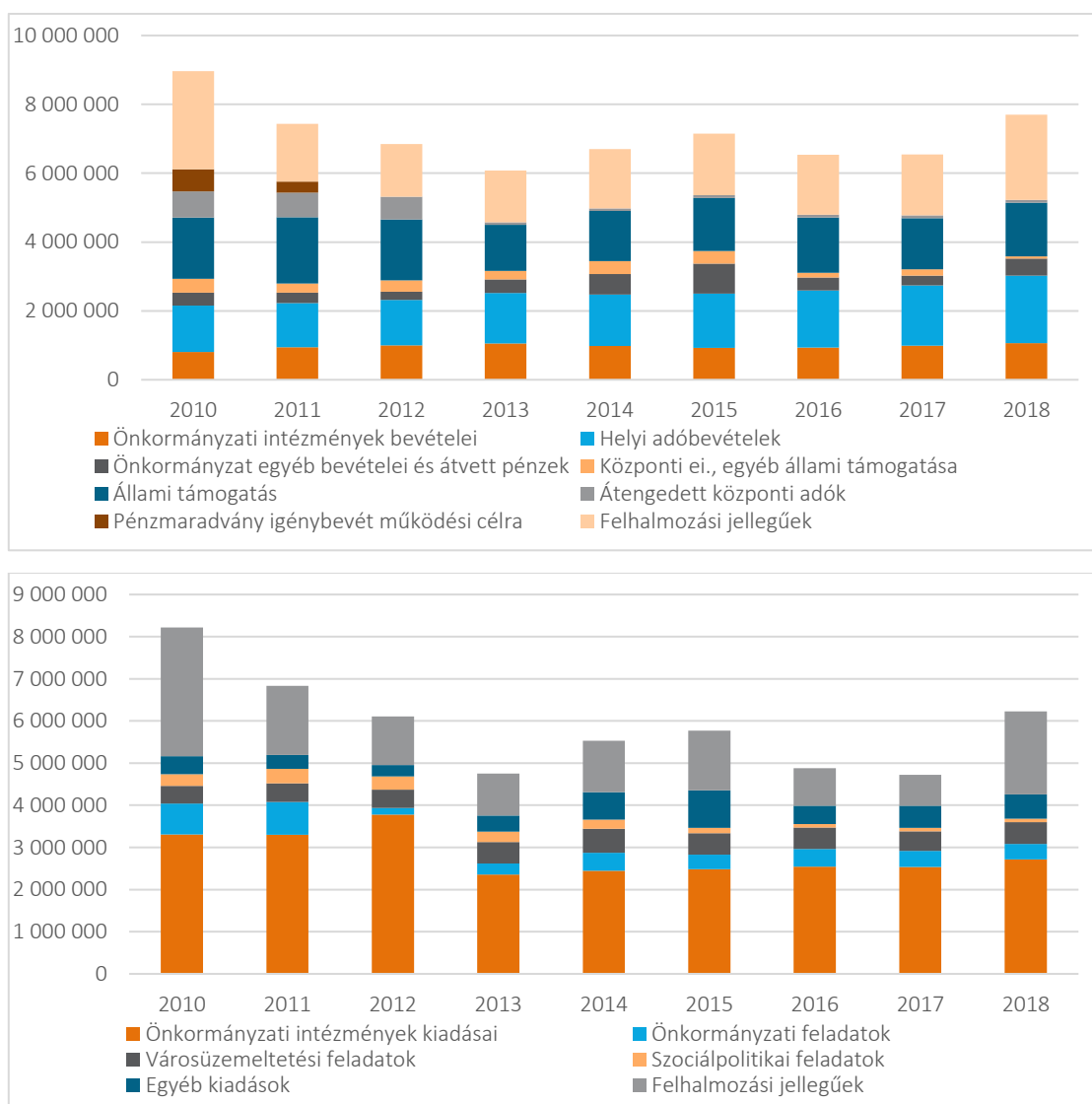
A **polgármesteri hivatal** a hatékony működés érdekében jelenleg 3 irodára tagolódik (Önkormányzati Iroda; Igazgatási Iroda; Gazdasági Iroda).

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata részvételével működő gazdálkodó szervezetek:

- Hungarospa Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő és Egészségturisztikai Zrt.
- Hajdúszoboszlói Városgazdálkodási Nonprofit Zrt. (Hajdúszoboszlói Nonprofit Zrt.)
- Hajdúszoboszlói Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft (Hajdúszoboszlói Turisztikai Nonprofit Kft.)
- Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt.

Az önkormányzat **éves költségvetését** önkormányzati rendelet rögzíti. A bevételek alakulására jellemző, hogy az önkormányzati intézmények bevételei és a helyi adóbevételek mértéke növekvő tendenciát mutat, miközben az állami támogatások mértéke változó. A kiadások között a legjelentősebb tételt az önkormányzati intézmények kiadásai teszik ki.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának bevételei és kiadásai (ezer Ft)

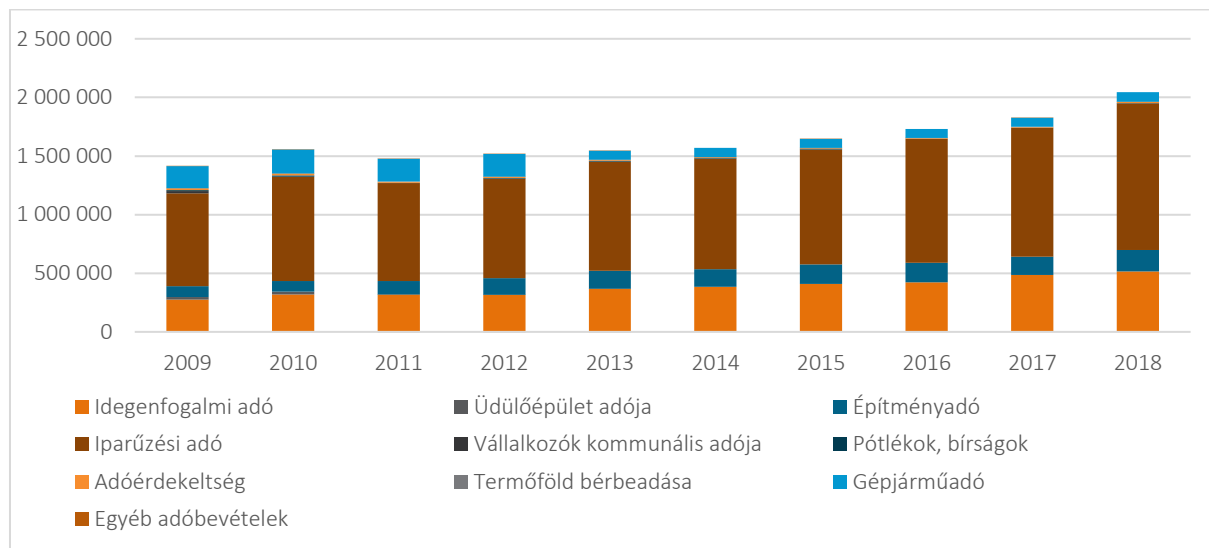
Forrás: Az önkormányzat költségvetései

A stabil és kiegyensúlyozott költségvetés egyik eleme a szakmailag átgondolt és pénzügyileg megtervezett **adópolitika**. Hajdúszoboszló a helyi adópolitika kialakítása során három szempontot helyez előtérbe: a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességét, a megfelelő minőségi szolgáltatások

garantálását, valamint a kiegyensúlyozott költségvetés megvalósítását. A főbb helyi adó bevételek az alábbi adókból származnak Iparűzési adó, Idegenforgalmi adó, építményadó és gépjárműadó.

Helyi adó bevételek (ezer Ft)

Forrás: Önkormányzati adatok

Mutató	Mértékegység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Közfoglalkoztatottak állománya	fő	897 (2010)	670 (2014)	565 (2018)
Költségvetési bevételek / kiadások	eFt	8 820 692 (2010)	6 018 869 (2014)	6 920 265 (2018)
Helyi adóbevételek	eFt	1 349 255 (2010)	1 442 835 (2014)	1 962 892 (2018)

4.5.2 Tervezett fejlesztések

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának hosszú távú célja a város hatékony működtetése. Ennek érdekében cél az önkormányzati közszolgáltatások színvonalas nyújtása, fejlesztése, az intézmények, gazdasági társaságok, és polgármesteri hivatal hatékony működtetésével; az önkormányzati vagyon jó gazdáként történő kezelése, hasznosítása, gyarapítása; valamint a költségvetés egyensúlyának biztosítása a hitelképesség megőrzésével és az eladósodás elkerülésével.

- Az önkormányzati intézmények és a gazdasági társaságok, valamint a polgármesteri hivatal működési hatékonyságának növelése belső kapacitások igénybevitelével, szükség esetén külső szakértők bevonásával
- A helyi adópolitika rendszeres felülvizsgálata az önkormányzatok állami támogatásának függvényében
- Adóhátralékok hatékonyabb behajtása
- Városi ügyfélszolgálati iroda létrehozása a lakossági ügyek hatékony ellátása és a lakossági bejelentések kompetencia szerinti irányítása céljából

- Szükséges döntéselőkészítő tanulmányok kidolgozása: városfejlesztési, gazdaságfejlesztési, ifjúságpolitikai, környezetvédelmi, kulturális és művészeti koncepciók

4.6 Helyi közösségek erősítése

4.6.1 Helyzetkép, főbb mutatók

Hajdúszoboszló kulturális és szabadidős programkínálata bővebb és változatosabb, mint a hasonló méretű vidéki magyar városok többségéé. Ennek hátterében részben a turisták nagy száma, részben pedig a viszonylag magas életszínvonal áll.

Hajdúszoboszló **programkínálata** nemcsak a turisztikai idényben, hanem azon kívül is viszonylag széles. A városban 2018-ban 477 kulturális rendezvény került megrendezésre, a résztvevők száma 258 ezer fő volt.

A rendezvények szervezésében a művelődési központ mellett nagy szerepet játszik a Hungarospa Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő és Egészségturisztikai Zrt. is. Az önkormányzat és intézményei kiemelt figyelmet fordítanak a helyi közösségi sportra (úszásoktatás, helyi és térségi szintű sportversenyek stb.).

Az önkormányzat pályázati úton megítélt támogatásaival is hozzájárul a város sokszínű szabadidős kínálatának fenntartásához és további bővítéséhez.

A városban 5 **közművelődési intézmény** és egy települési **könyvtár** található, a könyvtári egységek és a beiratkozott olvasók száma csökkenő tendenciát mutat (2018-ban 1699 beiratkozott olvasó, 40 693 kölcsönzött könyvtári egység). Kovács Máté Művelődési Központ és Könyvtár épülete 2014-re látványosan megújult, az intézmény elsősorban a helyi közösség életében tölt be fontos szerepet.

Rendezvény a Művelődési Központ előtt

Forrás: <https://www.szoboszlokultura.hu/>

A városban egy mozi (182 férőhelyes) található, 2018-ban a mozielőadások száma 94 db volt. A muzeális intézmények száma 2 db, 2018-ban 12 kiállítást rendeztek, a látogatók száma közel 29 ezer fő volt. Hajdúszoboszlón a **muzeális intézmények** látogatásainak ezer lakosra jutó száma (1 205 látogatás 2018-ban) magas, meghaladj a megyei és országos átlagot is.

Mutató	Mértékegység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Beiratkozott könyvtári olvasók száma	fő	1 898 (2009)	2 185 (2014)	1699 (2018)
Százezer lakosra jutó bűncselekmények száma	db	2 744 (2009)	2 711 (2014)	1 473 (2017)
Az önkormányzat által támogatott civil szervezetek száma	db	34 (2010)	34 (2014)	66 (2019)

4.6.2 Tervezett fejlesztések

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának célja egyrészt a helyi közösségek erősítése a helyi lakosság életszínvonalának emelése érdekében, másrészt a közbiztonság további javítása a helyi lakosság és a turisták biztonságérzetének növelése érdekében, harmadrészt a nemzetközi kapcsolatokból származó gazdasági és társadalmi lehetőségek kihasználása a város nemzetközi jelentőségének és ismertségének további növelése céljából, ami közvetett módon hozzájárul Hajdúszoboszló idegenforgalmi és egyéb ágazatainak megerősödéséhez, növekedéséhez.

- Rekreatív park létrehozása elsősorban a helyi lakosság részére (Gázláng pálya területén) a helyi közösségek erősítése érdekében
- Közterületi biztonság növelése, térfigyelő kamerarendszer bővítése, kiépítése a legkritikusabb területeken
- Kulturális, közművelődési és szabadidős szolgáltatások kínálatának bővítése, a város hagyományos értékeire és történelmi adottságaira (pl. mezővárosi múlt, Bocskai szabadságharc, hajdúság, lovaglás és lótenyésztés) építő programok és kulturális tevékenységek ösztönzése
- A Múzeum befogadóképességének javítása, a város különböző múzeumi gyűjteményeinek vonzó, együttes bemutatási lehetőségének megteremtése, a Bocskai korona és jogar méltó módon való bemutatása
- Korszerű, ingyenes közterületi sportpályák kialakítása
- A helyi civil szervezetek további erősítése, bevonása programokba, projektekbe, támogatásuk pályázati úton

4.7 Fenntartható fejlődés

4.7.1 Helyzetkép, főbb mutatók

Az EU politikájában egyre nagyobb szerepet kap a fenntartható fejlődés és a klímavédelem. Definíció szerint a fenntartható fejlődés az, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket.

Hajdúszoboszló város életében már eddig is számos törekvés irányult a fenntartható fejlődés szem előtt tartására, azonban indokolt ezek továbbfejlesztése.

A lakossági házhoz menő **szelektív hulladékgyűjtést** kísérleti jelleggel vezette be a Hajdúszoboszlói Városgazdálkodási Nonprofit Zrt. 2014 januárjától, zsákos begyűjtési rendszer keretében, azonban az elkülönítetten gyűjtött hulladékok aránya jelenleg is alacsony. A kötelező lakossági házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével a hulladékgyűjtő szigetekén történő elhelyezés csak kiegészítő megoldásként alkalmazható. A cég Hajdúszoboszló területén a lakosság részére 22 db gyűjtőszigetet (papír- műanyag- és üveg) és 13 db üveg csomagolási hulladékgyűjtő pontot üzemeltet.

A **környezetvédelem** fontosságát jelzi a Környezetvédelmi Alap létrehozása és működtetése. A város rendelkezik Környezetvédelmi Programmal (2015-2020), emellett Fenntartható fejlődési tervvel és energetikai stratégiával is, noha ezek a dokumentumok 2010-ben készültek el, aktualizálásuk indokolt.

A város a megújuló energiák hasznosítása szempontjából kedvező adottságokkal rendelkezik (termálvíz, napenergia), azonban az adottságok ellenére a megújuló energiák (biomassza, geotermikus) hasznosítása még nem elterjedt.

A fenntarthatóság szempontjait a **turizmusban** is igyekszik a város a lehető legnagyobb mértékben figyelembe venni: az országban egyedülálló módon a Hungarospa Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő és Egészségturisztikai Zrt. egy olyan gázmotoros kiserőművet helyezett üzembe, mely a termálvíz természetes metántartalmát választja le és használja fel energiatermelésre, emellett hőszivattyús és hőcserélős rendszereket is működtetnek.

A fenntartható fejlődés fontos eleme a közlekedés. A **közösségi közlekedés** terén szoros a város és Debrecen közlekedési kapcsolata, mely egyrészt a 100. számú vasútvonalon, másrészt a hétköznapi közlekedés közel 60 autóbuszjárat segítségével történik. A város területén a helyi közlekedés közszolgáltatási szerződés keretében történik, 4 vonalon Volán járatok biztosítják a városon belüli utasforgalmat.

A **kerékpárút-hálózat** kiépítettsége a város adottságaihoz és méretéhez képest alacsony, a kerékpárutak hossza 16,3 km.

Mutató	Mértékegység	2010-2014-es Gazdasági Program bázisértéke	2014-2019-es Gazdasági Program bázisértéke	2019-2024-es Gazdasági Program bázisértéke
Összes belterületi zöldterület	m ²	240 095 (2009)	240 375 (2013)	245 994 (2018)
Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza	km	7,0 (2010)	11,6 (2014)	16,3 (2018)
A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék	tonna	-	93,4 (2014)	307,8 (2018)

4.7.2 Tervezett fejlesztések

Hajdúszoboszló számára az elkövetkező évek egyik legfontosabb kihívása, hogy miként tudja az energiafelhasználást és a károsanyag-kibocsátást csökkenteni, a megújuló energiák arányát növelni, és fenntartható lakó- és vállalkozói környezetet biztosítani polgárai és vállalkozásai számára. A város célja a szelektív hulladékgyűjtés arányának növelése, a fenntartható mobilitás javítása a közlekedésből származó környezetterhelés csökkentése érdekében, valamint a szemléletformálás a fenntartható fogyasztási szokások elterjesztése érdekében.

- Szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése, széleskörű elterjesztése

- Lépések a környezetvédelemben:
- Közösségi közlekedés rendszerének fejlesztése, helyi közösségi közlekedési eszközök környezetkímélő (elektromos) járművekre cserélésének elősegítése
- Fotovoltaikus energia termelő rendszer (naperőmű) létesítése
- Fásítási program megvalósítása
- Lakótelepi panellakások felújításának ösztönzése
- Belterületi kerékpárút-hálózat további fejlesztése, térségi kerékpárút-hálózat bővítése
- Energiafelhasználás racionalizálása passzív és aktív formák alkalmazásával
- Zöldterületek felújítása, bővítése, változatosabbá tétele különböző rekreációs funkciókkal (játszótér, sétány, sportpálya, stb.)
- A helyi környezettudatosság elterjesztését segítő tájékoztatási, szemléletformálási akciók, lakossági programok támogatása